

GRAMMATICALLY AND STYLISTICALLY/SUBJECTIVELY PREARRANGED TRANSFORMATIONS

Apart from the semantically conditioned outer transformations, a bulk of sense units of the source language can be faithfully translated into the target language only through their structurally transformed semantic equivalents. Such kind of transformations are mainly employed in the following cases: 1) when translating antonymically; 2) when rendering the meaning of most passive constructions, and 3) when translating sentences with an inverted order of words.

Antonymic translation requires an obligatory substitution of an affirmative in sense and structure source language unit for a semantically corresponding negative in structure sense unit of the target language:

Fair word fat few. – *Гарні слова не нагодують.*

A reverse transformations of negative in structure sense units of the source language into semantically equivalent affirmative in structure sense units in the target language is no less frequent in both languages either:

Can't I have a little peace? – *Ви можете дати мені спокій?*

In many a case transformations of sense units are performed for the sake of achieving a fuller expressiveness. To achieve more expressiveness, the translator may change the outer and inner form of the sense unit in the target language, as in the sentence *We have stacked piles of brickbats under the corners of the piano box to keep the floor of it dry.* – *Щоб утримувати підлогу сухою, ми понідкладали битої цегли під кути ящика з-під піаніно.*

Stylistically/subjectively predetermined is always the choice of the inner (content) form of a sense unit in the target language. Cf.: *I feel well.* – *Я почувуюся непогано (добре).* In reality, however, any transformation is aimed at a more exact and more faithful rendering of the source language units into the target language.

EXERCISES

Ex.1. Analyse the underlined English sense units and offer ways of their explicit transformation in Ukrainian translation of the sentences.

1. *He was not slow*, however, in perceiving that he had now his excuse for going home. 2. “Here you are then, Soames,” she said, “*I am not so*

bad now.” 3. “*I don’t dislike you*, Mr. Mont, but Fleur is everything to me. 4. No, *I don’t believe, I don’t remember the name.* 5. “Did this nigger boy set fire to Mr. Feakens’s old yellow house?” – “*No more* than you did.” 6. It was *no uncommon* sight to see Gadge drooping across the waiting room with a prescription in his hand. 7. “Doctor”, she said in her brisk way, “*my husband is not well*”. 8. “Well, I did take it. And it *was not an unconsidered act.*” 9. I think we are *not doing too badly.* 10. It was *not unnatural* to take it (illness) back into his own hands. 11. *I didn’t care* a hang whether the soap was in or whether it wasn’t. 12. The first thing that they thought was the boat *was not clean.* 13. Miss Bingley was *by no means unwilling* to preside at his table. 14. He *could not be unaware* that every one regarded him as a bit a hero. 15. In this case widowhood (of Mary Stewart) *was not unwelcome*, as she was a girl of eighteen, and her husband a prematurely aged sick man of fifty-three. 16. He (Prince of Wales) was *not infrequently* the companion of his father on some of his journeys into the country. 17. You *don’t mind* my being frank, do you? 18. They were *not handsome* creatures. 19. It *was not* till the dawn crept into the room, ghostlike and silent, that he fell asleep. 20. *I didn’t have much lunch,* Doctor. 21. You aren’t going to have anything to do with that feller, Doctor? 22. The sound, *not unlike* the rat-a-tat-tat of parade drums, heralded Hickock’s arrival. 23. “And that’s your final word?” – “It could *not be more final.*” 24. The public *are not slow* in the matter of sifting evidence and arriving at a verdict. 25. *Don’t you think* you might be able to use me when you get back? 26. Frank Cowperwood *cared nothing* for books.

Ex. 2. Suggest for the underlined parts of the sentences subjectively/stylistically or semantically predetermined outer/inner transformations and translate the sentences into Ukrainian.

1. For she scarcely took her eyes from the ground and she was timid and afraid. 2. Priest wants us never to attack. 3. I dislike these bastards. 4. He was rude, to say the least of it. 5. Four men in their shirt-sleeves stood grouped together on the garden path. 6. I told her to keep away this morning. 7. They spoke little and much of what they said was in the Welsh tongue. 8. Indeed she was so eager to make much of him she could barely frame a word. 9. His voice was final and Erik could see that he was exerting his authority. 10. “What difference does it make?” – “It makes all the difference in the word”. 11. Haviland had overlooked the presentation of his name. 12. He met Erik’s silent question without colouring but he smiled. 13. Was that all he said? 14. The lab is still open, isn’t it? 15. Wait till you see. 16. But if nobody spoke unless he had something to say, Roman race would soon lose the use of speech. 17. Eat till you can just stagger

across the room with it. 18. You can stay there until you're old enough to go away. 19. I wish I had known it was your friend. 20. I fed well. 21. You better stop pushing. 22. You came out of Court with clean hands. 23. "Keep your head." Blound insisted soothingly. 24. He hated her and could not get along with her. 25. The little shop girl was getting into deep water. 26. It was the first time he had given way to anger with her.

Ex. 3. Translate the sentences changing a word-group into a simpler sense unit (word).

1. Санта Клаус – легендарна особа, що безпосередньо пов'язана із Різдом, має описане у багатьох оповіданнях минуле, де поєднані, розширені та перетлумачені легенди про святого Миколая, єпископа Міри, який жив у IV ст. 2. У "Безпеці в останню чергу" він грає свого звичного сором'язливого гарного хлопця в окулярах, який націлений на творіння добра. 3. Камзол, який носили чоловіки у період з початку XIV ст. по XVII ст., облягав тіло і був з рукавами та паском. 4. Спільними характеристиками хетських будівель є центральний внутрішній двір під відкритим небом та зали із колонами щонайменше на одній стороні. 5. Водні види без язика годуються шляхом заковтування жертви ротом; види ж із язиком висувають язик для захоплення жертви. 6. Ці породи подібні на вигляд і мають обличчя з вусами, виразні брови та короткі вуха. 7. Тим не менше, у сучасній англійській мові "військово-морське судно" позначає бойовий корабель або принаймні небойове судно військово-морської підтримки із екіпажем без уніформи. 8. Піраміда була заввишки 62 метри і оточена комплексом споруд, захищених кам'яним муром із баштами. 9. Це був Жорж на прізвисько "Хвалько".

Ex. 4. Translate the sentences changing the parts of speech.

(for example, changing noun in the source language into infinitive in the target language: *Метою є створення міжнародної організації демократів, які будуть періодично зустрічатися для обміну думками та поширення співробітництва між демократичними силами у всьому світі.* – *The goal is to create an international network of democrats who will meet periodically to exchange ideas and expand collaboration among democratic forces around the world.*)

1. Важливість дослідження суспільних класів при аналізі поведінки виборців зумовлена переважно невираженістю інших соціальних чинників. 2. Він непогано грає. 3. Падіння життєвого рівня підірвало довіру до уряду. 4. Більша відкритість влади могла б зробити дебати змістовнішими.

5. Багатомісячним спекуляціям покладено край. 6. Він дуже поспішав. 7. До 10 вересня Укрексімбанк має підписати кредитну угоду із Експортно-імпортним банком Японії вартістю 14,8 млн. єн. 8. Чи розглядається така можливість? 9. Багато американців українського походження допомагають батьківщині своїх предків і фінансово, і особистою участю. 10. А президент буде бранцем економічних та суспільних сил, які він не може контролювати. 11. Та все ж таки структура суспільства змінюється на краще. 12. Тому зростає значення політичного тиску усередині країни. 13. Шанс мирного, некривавого розвитку людства тільки розкриє неосяжні творчі можливості людини. 14. Боротьба з тероризмом вимагає міжнародного співробітництва. 15. Але 7 вересня вони зібралися разом із представниками двох десятків інших держав, делегаціями Євросоюзу і міжнародних організацій, щоб остаточно заявити про свої наміри. 16. Проте новий виборчий закон був прийнятий тільки півроку тому, і більшість партій просто не мала часу для ретельної підготовки до гри за новими правилами. 17. Але збільшення темпів економічного зростання у сусідніх державах означає, що рівень життя їх громадян став вищий, ніж у Великобританії. 18. Я не маю й хвилини вільного часу. 19. На цьому тижні представники приблизно 180 країн зібралися для обговорення прав жінок. 20. У 1995 році раптово запанував мир, і відбулося зближення урядів у Дубліні та Лондоні. 21. Мали рацію ті філософи, які говорили не про непізнаваність, а про недослідженість світу. 22. Обидві сторони обмінялися також ратифікаційними грамотами, підтвердивши чинність угоди про уникнення подвійного оподаткування, і остаточно узгодили програму допомоги Україні у боротьбі з корупцією. 23. Зменшення кількості робітничого класу пояснює зменшення вдвічі голосів, що подаються за лейбористів, починаючи з 1964 року. 24. Хліб був святістю, даром Божим, котрому належить найбільша пошана. 25. Подорож вже майже закінчувалася. 26. За свою блискучу легкоатлетичну кар’єру Бубка виграв шість світових чемпіонатів поспіль та золоту медаль на Олімпійських іграх у Сеулі (Південна Корея). 27. Такі явища, як збільшення кількості власників будинків та обуржуазнювання робітничого класу, взагалі не обов’язково є негативними з точки зору підтримки тих чи тих партій. 28. Його гра на роялі була на аматорському рівні. 29. На мій погляд, саме життя фантастичне, і немає більшого дива, ніж те, що ми бачимо щодня перед очима. 30. Із врахуванням дорожніх заторів на дорогу до станції піде тридцять хвилин. 31. Уряд України розташовано у Києві. 32. Цей політик грає на почуттях народу. 33. У містечку було тихо. 34. Вони всі егоїсти. 35. Він чудово грає на

скрипці. 36. Уряд навмисно розголосив цю інформацію. 37. Широкі маси через свою непередготовленість ніяк не можуть визначити найспроможніших людей, які повинні управляти країною. 38. У Франції та Німеччині повільне економічне зростання та застій на ринку робочої сили зумовили збільшення рівня безробіття. 39. Це єдиний шанс мирного розв'язання проблеми. 40. Однак, політична свобода не принесла покращення життя для більшості людей на планеті. 41. Однак, войовнича риторика переможця зробила його відмінним від свого попередника. 42. У нас у сім'ї всі встають рано. 43. Я погано знаю його. 44. Але віра – це той внутрішній світ людини, в якому багато почуттів та мало слів і немає місця словам напоказ. 45. У книзі обговорюються зміни у ставленні до промисловості та політика її державного регулювання. 46. Пізніше ввечері він повернувся до кафетерію спокійно поїсти, тому що не знав, чи в нього буде ще така нагода. 47. Спочатку телебачення висвітлювало політичне життя неоперативно. 48. Тяжко добували вони хліб з неврожайної землі. 49. Вплив цих забруднювачів на здоров'я населення визначити важче. 50. Десь у 1916-1917 роках Архипенко почав поступово повертатися до більш традиційних скульптурних форм. 51. Більшість законодавців обираються всенародним голосуванням. 52. Українські народні танці та народна музика відомі у всьому світі. 53. Стіна має у вишину десь два метри. 54. Реактивні повітряні лайнери будуть літати у небі із швидкістю 900 км на годину. 55. Є в мене така патріотична мрія, підказана жалюгідністю нашого становища. 56. Газети і телебачення – лише один із кількох засобів формування політичних уподобань. 57. Вони намагалися вберегти поранених від тряски. 58. На цю тему особливо велика у лемків співана спадщина. 59. Серйозним політичним питанням була державна власність. 60. Подумки він з полегшенням зітхнув. 61. Це не означає, що ми перестанемо турбуватися про соціальну і економічну справедливість. 62. Він має зайві гроші. 63. Я не маю сьогодні вільного часу. 64. Існує кілька показників зростання державної сфери Заходу. 65. Міністр висловив припущення, що валовий збір соняшника за прогнозами досягне 2,5 млн. тонн, що на 300 тис. тонн більше, ніж у минулому році.